

بررسی فراوانی یافته‌های غیرطبیعی عکس ریه در بیماران مبتلا به سل ریوی در بیماران بستری شده در بیمارستان رسول اکرم(ص) و فیروزگر در طی سال‌های ۸۱-۱۳۸۰

چکیده

بیماری سل از دیرباز جزء مشکلات بهداشتی بوده است. این بیماری قادر به مبتلا کردن ارگان‌های مختلف بدن می‌باشد و از این بین ابتلاء ریوی شایع‌ترین نوع بیماری است. رادیوگرافی ریه از جمله قدیمی‌ترین و کاربردی‌ترین روش‌های تشخیصی برای سل ریوی به شمار می‌آید. نکته قابل توجه‌ای که استفاده از عکس قفسه سینه را برای پزشکان جوان و دانشجویان طب پیچیده می‌سازد، تنوع بالای الگوهای درگیری ریه در جریان بیماری سل است و باید با این ناهما آشنایی کامل داشته باشند. پژوهش حاضر از گروه مطالعات مشاهده‌ای است که به صورت مقطعی اجراء شده و در بیماران مبتلا به سل ریوی بستری شده در بیمارستان‌های حضرت رسول اکرم(ص) و فیروزگر انجام شده است. برای گردآوری اطلاعات از فرم جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد که به صورت چک لیست طراحی شده بود و حاوی یافته‌های لازم برای شناسایی بیماران بوده است. هدف از مطالعه حاضر تعیین فراوانی تراکم پارانشیمی آتکتازی و لنفادنوپاتی و پلورال افیوژن و دیگر یافته‌های غیرطبیعی در رادیوگرافی قفسه سینه بیماران مبتلا به سل ریوی بوده است. در این مطالعه ۴۰۰ بیمار مبتلا به سل مورد بررسی قرار گرفتند که از این تعداد ۲۰۳ نفر زن (۵۰/۷٪) و ۱۹۷ نفر مرد (۴۹/۳٪) بوده‌اند. میانگین سنی بیماران برابر با ۵۶/۰۱+۱۸/۴۷ بوده است. خردسال‌ترین بیمار یک کودک ۱۰ ساله و مسن‌ترین فرد، یک آقای ۹۰ ساله بوده است. کانون عفونت سل در ۶۶/۶٪ بیماران (۲۶۵ نفر) واقع در ریه راست، در ۱۵/۰٪ (۶۰ نفر) ریه چپ و در ۱۸/۳٪ (۷۵ نفر) هر دو ریه بوده است. در ۶۱/۸٪ (۲۴۷ نفر) ناحیه درگیر در لوب فوقانی ریه، در ۲۴/۳٪ (۹۷ نفر) در لوب تحتانی و در ۱۴/۰٪ نیز در لوب میانی قرار داشته است. فراوان‌ترین یافته عکس ریه، تراکم پارانشیمی (۳۵/۷٪) و پس از آن، الگوی مخلوط (mixed) با فراوانی ۲۸/۷٪ بوده است. یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که رادیوگرافی قفسه سینه یک ابزار اساسی در تشخیص بیماری سل است و تراکم پارانشیمی شایع‌ترین یافته رادیولوژیک است و آن چه در این حالت بیماران مبتلا به سل ریوی را از موارد پنومونی باکتریال افتراق می‌دهد مزمن شدن علائم (تب و سرفه)، مثبت بودن تست پوستی و عدم پاسخ به درمان با آنتی‌بیوتیک‌های مناسب جهت درمان پنومونی‌های کسب شده از جامعه می‌باشد.

I دکتر سیدعلی جوادموسوی

II *دکتر مهشید طالبی طاهر

III دکتر محمدرضا علوی

کلیدواژه‌ها: ۱- سل ۲- سل ریوی ۳- رادیوگرافی قفسه سینه

تاریخ دریافت: ۸۳/۲/۲۱، تاریخ پذیرش: ۸۳/۹/۳۰

(I) استادیار و فوق تخصص بیماری‌های ریوی، بیمارستان حضرت رسول(ص)، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمان ایران.

(II) استادیار بیماری‌های عفونی، بیمارستان فیروزگر، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران. (*مؤلف مسئول)

(III) پزشک عمومی